

Llibret d'instruccions
per a caps

El tRINGvial per COOLturetes

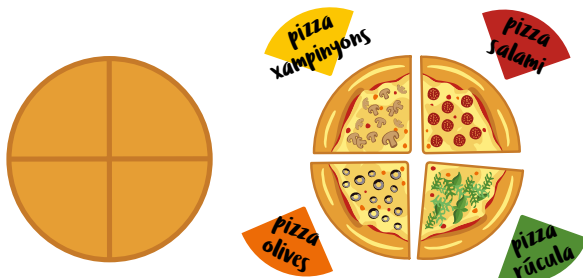
GUIA
D'ACTIVATS **02**

**Ràngers i
Noies Guia**
(11 a 14 anys)

El **trINGvial per COOLturetes** és un joc de taula inspirat en diversos jocs, entre ells el Trivial Pursuit. L'objectiu és treballar de manera molt dinàmica i divertida algunes cultures, tradicions, religions i costums, així com reflexionar sobre el consumisme.

MATERIAL INCLÒS

- » El tauler del joc
- » 4 bases de pizza
- » 4 pizzas de xampinyons
- » 4 pizzas de salami
- » 4 pizzas d'olives
- » 4 pizzas rúcula
- » 20 targetes d'informació
- » Llibret d'instruccions amb preguntes i solucions (per a caps)

MATERIAL QUE HAURAN DE POSAR LES UNITATS

- » 1 dau
- » 4 objectes petits que puguin servir de fitxes

INSTRUCCIONS TAULER

CASELLA DE COLORS

Grogues
Cert o fals?

Vermelles
**Geografia de les
llengües i les cultures**

Taronges
**Costum
o Consum?**

Verdes
**Actualitat
i curiositats**

Quan els jugadors caiguin en una casella de color, els caps llegireu la pregunta del tema que pertoqui (preguntes al final d'aquest llibret). També disposareu de la solució de les preguntes i d'una mica més d'informació per ampliar coneixements. Els grups participants poden aconseguir targetes d'informació que els ajudaran amb les respostes.

CASELLA PIZZA

Si la casella de color està situada en un extrem, l'equip que encerti la resposta guanyarà el tros de pizza corresponent.

Pizza groga
de **xampinyons**

Pizza vermella
de **salami**

Pizza taronja
d'**olives**

Pizza verda
de **rúcula**

CASELLA CENTRAL

L'equip que caigui en aquesta casella podrà tornar a tirar el dau.

CASELLA D'INFORMACIÓ

Quan els jugadors caigui en una casella d'informació, rebran una targeta que els ajudarà a respondre algunes preguntes. Correu, que s'acaben!

LES CASELLES AMB NÚMERO

Casella 1

L'equip que caigui en aquesta casella podrà robar 1 targeta d'informació a un dels equips contrincants.

Casella 2

L'equip que caigui en aquesta casella perdrà un torn.

Casella 3

L'equip que caigui en aquesta casella podrà robar un tros de pizza a un altre equip.

Casella 4

L'equip que caigui en aquesta casella perdrà un tros de pizza.

Casella 5

L'equip que caigui en aquesta casella podrà ressituat a un dels equips contrincants a la casella que vulgui.

Casella 6

L'equip que caigui en aquesta casella haurà de llegir en veu alta una de les targetes d'informació que tingui.

Casella 7

L'equip que caigui en aquesta casella haurà d'anar al centre del tauler.

Casella 8

L'equip que caigui en aquesta casella podrà escollir a quina casella va.

OBSERVACIONS

El joc està pensat perquè els caps no hi juguin, sinó per a què tinguin i llegeixin les preguntes i les solucions.

COM S'HI JUGA?

- » Es col·locaran totes les fitxes a la casella central.
- » Cada equip tirarà el dau. L'equip que tregui una puntuació més alta començarà i, a partir d'aquí, l'ordre que seguiran els equips per tirar serà en sentit invers a les agulles del rellotge.
- » Els equips, per torns, tiraran el dau i es podran moure lliurement pel tauler: podran escollir la direcció en què es mouen, però l'hauran de seguir durant tot un torn (si treuen un 5, però els hi interessava treure un 1, no podran avançar 3 caselles i retrocedir-ne 2).
- » Quan un equip caigui en una casella, haurà de complir amb l'objectiu d'aquella casella.
- » A diferència del Trivial, al TRINGvial si un equip encerta la resposta d'una pregunta en què hi ha en joc un tros de pizza, aquest equip no tornarà a tirar: guanyarà el tros de pizza i prou. En canvi, si encerta la resposta d'una pregunta en què no hi ha en joc un tros de pizza (també si es dona el cas que l'equip ja disposa del tros de pizza en joc), sí que podrà tornar a tirar el dau.
- » Els equips no podran tenir, a la vegada, dos trossos de pizza iguals.
- » En una mateixa casella podran coincidir-hi 2 o més equips alhora.
- » L'objectiu del joc és aconseguir tenir la pizza plena amb $\frac{1}{4}$ de cada tipus.

PREGUNTES DEL TRINGVIAL

Cert o Fals?

Quan un equip caigui en una casella de Cert o Fals, els caps lle-gireu una de les següents preguntes. Al costat disposeu de les respostes. A les targetes d'informació també hi ha les respostes d'aquestes preguntes, ja que poden ser molt complicades en alguns casos.

La majoria d'aquestes preguntes estan basades en la *Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya*, publicada l'any 2015 per la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya. En cas que se us acabin o que se us n'acudeixin de millors, sou lliures d'ampliar-les o canviar-les.

PREGUNTA		RESPOSTA
1	Els testimonis de Jehovà no celebren el seu aniversari.	Cert. Els testimonis de Jehovà no celebren els seus aniversaris perquè creuen que Déu no vol que els celebrin.
2	El primer dia de la setmana és sempre el dilluns.	Fals. En moltes cultures la setmana comença el diumenge.
3	Només l'Islam té restriccions en la seva alimentació.	Fals. De fet, moltes religions eviten menjar carn i fins tot ous, així com begudes excitants com te, cafè o alcohol.
4	La Quaresma i el Ramadà tenen trets comuns.	Cert. Durant la Quaresma, que són els 40 dies que separen el Dimecres de Cendra del Divendres Sant, els catòlics no poden menjar carn i se'ls recomana el dejuni, en especial els 6 divendres d'aquest període.
5	Els búlgars per dir "no" mouen el cap amunt i avall i per dir "sí", cap als costats.	Cert.

PREGUNTA		RESPOSTA
6	El 70% de la població del planeta utilitza telèfon.	Fals. Més d'un 50% mai ha fet ni rebut una trucada telefònica.
7	Cada any, l'últim dimecres d'agost, al municipi valencià de Bunyol celebren la Sindriada i els participants es tiren síndries entre ells.	Fals. Es celebra la Tomatina, i es tiren tomàquets.
8	"Jambo" en Swahili vol dir "Hola".	Fals. "Jambo" en Swahili vol dir "Cosa", "Hola" es diu "Hodi".
9	Els esquimals tenen 4 paraules per referir-se a la neu: <i>aput, qana, piqsir-poq, qimuqsuq</i> .	Fals. Tenen més de 40 paraules diferents per a referir-se a la neu.
10	Els membres de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies es coneixen amb el nom de mormons.	Cert i a Catalunya n'hi ha més de 6.000.
11	Els mormons no prenen cafè.	Cert. El codi de salut dels mormons els aconsella no consumir substàncies que creen addicció: cafè, tabac, alcohol, te i drogues en general.
12	Les dones hindús duen un punt vermell al front a partir de que compleixen 10 anys.	Fals. El punt vermell al front de les dones hindús significa que estan casades. Antigament el marit el dibuixava amb la seva pròpia sang. Avui en dia les adolescents solen portar-lo de diferents colors, menys vermell, ja que està reservat pel casament.
13	En la mitologia nòrdica, Thor és el Déu de la saviesa, la guerra i la mort, així com també de la màgia, la poesia, la profecia, la victòria i la caça.	Fals. És Odin. Thor és Déu del tro i de la força, amb guants de ferro i el seu martell Mjolnir.
14	Molts hinduistes són ovolactovegetarians (no mengen ni carn ni ous).	Cert. Cap hinduista menja vedella i a més molts s'alimenten només de vegetals, llet i els seus derivats.

PREGUNTA

RESPOSTA

15 Els jueus no mengen gambes.

Cert. Tot tipus de marisc és considerat com aliment *taref* (no apte), igual com ho són els porcs, cavalls, llebres i conills, rèptils, aus nocturnes i insectes, entre d'altres.

16 El *Kirpan* són uns postres Sikh fets a base de sucre, farina de blat de moro i llet de burra.

Fals. El *Kirpan* és una navalla. Els Sikhs que han escollit fer la cerimònia "Amrit" han de complir amb la indumentària de les 5 Ks: *Kes*, un turbant que els recull els cabells que no es poden tallar mai; *Kanga*, una pinta de fusta; *Kachera*, un tipus específic de roba interior; *Kara*, un braçlet d'acer, i *Kirpan*, un petit punyal o navalla.

17 Dins de l'islam sempre és un obligació que les dones es cobreixin el cap a partir de certa edat.

Fals. Tot i que molts homes i dones ho interpreten com una obligació, hi ha diversitat d'opinions sobre com han de cobrir-se les dones.

18 El panikhida és l'ofici que celebren els ortodoxos passats 3, 6, 9 i 40 dies després de la defunció d'una persona, i passats 3, 6, 9 mesos i cada aniversari de la mort si la família ho sol·licita.

Cert.

19 *Nissan* és un mes del calendari jueu.

Cert. Cau aproximadament entre el març i l'abril del nostre calendari. I el dia 14 d'aquest mes, els Testimonis de Jehovà commemoren la mort de Jesucrist.

20 Tots els musulmans tenen l'obligació d'anar a la Meca com a mínim una vegada a la vida.

Cert, sempre que la salut i l'economia ho permetin. A la Meca, entre altres coses, els musulmans hi han de visitar la Ka'ba, un petit temple de forma cúbica que segons algunes tradicions fou fundat per Adam i posteriorment reconstruït per Abraham (Ibrahim) i pel seu fill Ismaïl.

PREGUNTES DEL TRINGVIAL

Geografia de les llengües i les cultures

Quan un equip caigui en una casella de Geografia de les llengües i les cultures, els caps llegireu una de les següents preguntes. Al costat disposeu de les respostes.

A les targetes d'informació també hi ha les respostes d'aquestes preguntes, ja que poden ser molt complicades en alguns casos.

En cas que se us acabin les preguntes o que se us n'acudeixin de millors, sou lliures d'ampliar-les o canviar-les.

PREGUNTA	RESPOSTA
1 D'on són els inuit?	Els inuit són la branca esquimal majoritària. Són nòmades i viuen a les tundres del nord del Canadà, Alaska i Groenlàndia.
2 On es parla l'amazic o berber?	El parlen uns 12 milions de persones, majoritàriament a Algèria i al Marroc, on és llengua oficial des del 2011, però també a Mauritània, Burkina Faso, Níger, Mali, Tunísia, Líbia, Txad i Egipte.
3 On es parla el kirguís?	El parlen uns 4 milions de persones i és una de les dues llengües oficials del Kirguizistan. També el parlen a Xina, Afganistan, Kazakhs-tan, Tadjikistan, Turquia, Uzbekistan, Pakistan i Rússia.
4 On es parla el limburguès?	El parlen un milió i mig de persones, entre Bèlgica, Països Baixos i Alemanya.
5 D'on són els maoris?	Els maoris són una ètnia polinèsia que es pot trobar a Nova Zelanda. De la seva cultura n'és coneguda la <i>Haka</i> , una espècie de dansa basada en crits i cops rítmics que té per objectiu intimidar a l'enemic. L'ha popularitzat la selecció neozelandesa de rugbi, els All Blacks.

PREGUNTA**RESPOSTA**

6 D'on són els kurds?

Del Kurdistan, sí, però cal dir que el Kurdistan no és un Estat, sinó un territori muntanyós, d'uns 500.000 km², amb una població aproximada de 30 milions. Està dividit en quatre estats: Iran, Iraq, Turquia i Síria. Degut als nombrosos conflictes que hi ha hagut en aquest territori, podem trobar kurds exiliats arreu d'Europa, especialment al Regne Unit, Alemanya i Suècia.

7 On és el Quebec?

El Quebec és una província del Canadà, situada a l'est, gairebé tocant a l'Oceà Atlàntic. Els quebequesos parlen francès. El 2006 se'ls va reconèixer com a nació dins de Canadà.

8 On es parla el swahili?

El swahili té uns 45 milions de parlants i es parla sobretot a Kènia i Tanzània.

9 On es parla el malaiàlam?

El malaiàlam té uns 36 milions de parlants i es parla al sud de la Índia, a Malàisia i a Singapur.

10 On es parla el mandarí?

Amb més de 800 milions de parlants, el mandarí és la llengua més parlada del món. És originària de la Xina i Taiwan, però també parlen mandarí a diversos països asiàtics.

11 A quants països el francès és la llengua oficial?

A 29 països. La majoria estan situats a l'Àfrica, ja que molts van ser colònies de l'imperi francès durant molt de temps.

12 On es parla el panjabi?

Amb 120 milions de parlants, el panjabi és la desena llengua més parlada del món. És originària del Panjab, un territori ara dividit entre Pakistan i la Índia.

PREGUNTA**RESPOSTA**

13 On es parla el paixtu?

El paixtu té uns 45 milions de parlants i es parla a Afganistan, Pakistan i a algunes regions de la Índia.

14 On es parla el telungu?

El telungu té més de 70 milions de parlants i es parla a algunes zones de la Índia. Per la seva sonoritat se'l coneix com l'"italià asiàtic".

15 On es parla el mapudungun?

El mapudungun té uns 400.000 parlants i es parla principalment a Xile.

16 On es parla el quítxua?

Molt abans de ser una de les marques de Decathlon (quechua), el quítxua ja era una família de llengües adoptades pels inques. Té uns 10 milions de parlants, localitzats principalment als Andes i a l'Amazònia Occidental.

17 On es parla l'occità?

Tot i que l'occità es parla majoritàriament a França, només és llengua cooficial a Catalunya (aranès). També es parla a Mònaco i a una petita regió d'Itàlia.

18 On es parla el zulú?

El zulú té uns 9 milions de parlants i és una de les 11 llengües oficials de Sud-àfrica.

19 D'on són els massais?

Podem trobar massais a Kènia i Tanzània. Es calcula que n'hi ha uns 900.000 i la seva llengua és el maa.

20 On viuen els maies?

Els maies són un poble indígena de prop d'un milió i mig de persones. Viuen als estats de Yucatán, Quintana Roo, Campeche, Chiapas, Tabasco, Guatemala, Belize i Hondures.

PREGUNTES DEL TRINGVIAL

Costum o Consum?

Quan un equip caigui en una casella de Costum o Consum, un dels membres s'acostarà als caps per a què li diguin una de les següents festivitats. Aquest haurà de representar la festivitat amb mímica. Un cop la resta de l'equip l'hagi encertat, caldrà que reflexioni sobre quin consum es fa en l'ocasió que els ha tocat.

En cas que se us acabin les festivitats o que se us n'acudeixin de millors, sou lliures d'ampliar-les o canviar-les.

COSTUM

ORIGEN I CONSUM

1 Nit de Cap d'any

La nit de cap d'any se celebra del 31 de desembre a l'1 de gener, quan acaba un any i comença el següent. És una data assenyalada arreu del món, amb un ventall de tradicions ben diverses. A Catalunya és tradició acabar l'any buscant l'home dels nassos, un home que té tants nassos com dies li queden a l'any, però també ho és comptar les 12 campanades amb grans de raïm, després d'un bon sopar acompanyat de la família o els amics i seguit d'una festa que s'allarga fins la matinada.

CONSUM: raïm, cava, menjar per sopars, entrades de discoteca o festes de cap d'any, etc.

2 Reis

El 6 de gener es creu que és el dia en que 3 savis d'orient van arribar a Betlem per adorar l'infant Jesús. Per això, el dia 5 de gener se celebren les cavalcades de Reis als pobles i ciutats, i l'endemà, el dia de Reis, els nens i nenes comproven si els Reis Mags els hi han deixat regals, o bé carbó. També es menja el tradicional tortell de reis.

CONSUM: grans cavalcades de reis, caramels i regals.

3 Dia del Pare

Se celebra des de principis del segle XX, imitant el Dia de la Mare. A Europa se sol celebrar el dia 19 de març, coincidint amb Sant Josep

CONSUM: regals.

COSTUM

ORIGEN I CONSUM

- 4 Carnaval/
Carnestoltes
- El carnaval o carnestoltes és una festa que es mou en funció del calendari lunar (se celebra 7 setmanes després de la primera lluna plena després del solstici d'hivern). És una festa d'origen pagà però aprofitada pel cristianisme com a festa esbojarrada abans de començar la Quaresma, temps de dejú i seny.

CONSUM: disfresses.

- 5 Setmana Santa
- És un conjunt de celebracions de caràcter religiós que es realitzen la darrera setmana de la Quaresma i que inclouen el Diumenge de Rams, el Dijous i Divendres Sant, el Diumenge de Pasqua i el Dilluns de Pasqua. Les diades commemoren els últims moments de la vida de Jesús.

CONSUM: consum vacacional.

- 6 Dilluns de Pasqua
- És el segon dia de l'octava Pasqua, celebració de la resurrecció de Jesucrist. Tradicionalment, els padrins regalen una mona de Pasqua als seus fillols i filloles.

CONSUM: mones de Pasqua.

- 7 Dia de la Mare
- És un dia en el què es fa honor a les mares de tot el món. Té origen als Estats Units, quan l'any 1914 el seu president va proclamar el segon diumenge de maig com el Dia Internacional de la Mare. Altres països han anat adoptant aquesta festa però en dates diferents.

CONSUM: actualment és una festa molt consumista en la qual es regalen flors, perfums, etc.

- 8 Sant Joan
- La revetlla de Sant Joan se celebra arreu dels Països Catalans de formes ben diferents. Té lloc el 23 de juny i trobem el seu origen en les antigues celebracions del solstici d'estiu. Posteriorment, l'església catòlica va incorporar-la en les seves festivitats, fent-la coincidir amb la festa de Sant Joan. És típic fer fogueres, tirar petards, menjar coca, cantar i dansar.

CONSUM: petards, coques de Sant Joan, etc.

COSTUM

ORIGEN I CONSUM

9 Festa Major

Es tenen referències de Festes Majors a partir del segle XIII, i tot i que d'entrada anaven lligades a les festes patronals de cada poble o ciutat, amb el temps moltes s'han traslladat a l'estiu.

CONSUM: marxandatge, pirotècnia, begudes, bestiar, etc.

10 Nadal

És un període del mes de desembre que inclou diverses celebracions d'origen religiós al voltant del naixement de Jesucrist: la nit del 24, el dia de Nadal, Sant Esteve. Es fan festes i trobades en l'àmbit de la família i les amistats, i són presents costums com el tió, el pessebre, les nadesles i els pastorets.

CONSUM: sopar i grans àpats, decoracions nadalenques, compres i regals.

11 Aniversari

Es creu que els aniversaris es van començar a celebrar molt abans del cristianisme, dins del context de creences màgiques i religioses. Els regals, les felicitacions i les festes tenien com a propòsit protegir a la persona dels "dimonis".

CONSUM: no concebem un aniversari sense festa ni regals, i aniversaris com els 15, 18 i 50 són cada vegada més consumistes.

12 Castanyada

És una festa popular catalana que se celebra el dia de Tots Sants en la qual es costum beure moscatell i menjar castanyes, panellets i moniatos.

CONSUM: la Castanyada és una de les festes menys consumistes. Es fan panellets i es torren castanyes, i se celebra amb família o amics.

13 *Halloween*

El seu origen es remunta a una festa tradicional celta, el *Samhain*, que se celebrava fa segles a Irlanda. Amb l'arribada del cristianisme, es va lligar aquesta festa amb el dia de Tots Sants (1 de novembre). Amb els anys, moltes de les tradicions es van convertir en jocs infantils que els immigrants irlandesos van estendre als Estats Units.

CONSUM: disfresses, caramels, articles festius, etc.

COSTUM

ORIGEN I CONSUM

14 *Black Friday*

Tot i que el *Black Friday* és sempre el dia després de la celebració d'Acció de Gràcies als Estats Units, no té res a veure amb cap costum o tradició. És una festa totalment consumista que marca l'inici de les compres nadalenques.

CONSUM: el "celebren" tot tipus de botigues, especialment grans magatzems.

15 Diada de Sant Jordi

És una diada festiva i popular que té origen en una barreja de tradicions i costums d'èpoques diferents, i coincideix el fet que Sant Jordi és el patró de Catalunya. El costum de regalar una rosa apareix al segle XV, mentre que el de regalar un llibre apareix a la dècada del 1930.

CONSUM: roses i llibres.

16 Cagar el tió

Fer cagar al tió és una festa tradicional catalana en la que es col·loca un tronc en un racó i es va "alimentant" uns dies abans de Nadal. La nit de Nadal o el dia de Nadal, es fa cagar donant cops de bastó per a que cagui regals.

CONSUM: la costum era regalar llaminadures, xocolatines o petits regals. S'ha convertit en consumista: regals més grans i abundants.

17 Sant Valentí

Hi ha una llegenda que parla d'un sant, Sant Valentí, que al segle III casava en secret a joves parelles. Es creu que, posteriorment, l'Església va cristianitzar una festa pagana que se celebrava al febrer, oficialitzant-la el dia 14 com el dia de Sant Valentí. Cap al segle XVIII, a Anglaterra i Amèrica va començar el costum d'enviar-se postals d'amor aquell dia.

CONSUM: flors, bombons, regals.

PREGUNTES DEL TRINGVIAL

Actualitat i curiositats

El Kotake ha decidit dedicar aquesta secció a aquelles preguntes d'actualitat i curiositats que se li han acudit. Quan un equip caigui en una casella d'Actualitat i Curiositats, els caps llegireu una de les següents preguntes. Al costat disposeu de les respostes.

En cas que se us acabin les preguntes o que se us n'acudeixin de millors, sou lliures d'ampliar-les o canviar-les.

	PREGUNTA	RESPOSTA
1	Com es diu el grup que ha fet la cançó de la Jamborinada?	Mandràgora Reggae.
2	Com es diu el Merlí de cognom?	Bergeron.
3	Quin altre nom reben els <i>instagramers</i> , <i>youtubers</i> i <i>tweetstars</i> ?	<i>Influencers</i> .
4	De qui és la famosa frase " <i>¿Todo bien, todo correcto y yo que me alegro?</i> "	Auronplay.
5	Quina cançó parla de pinyes, pomes i bolis?	Pen Pineapple Apple Pen.
6	Si haguessis de vendre aquell jersei que tens a l'armari i que no t'agrada gens, quina aplicació faries servir?	Wallapop.
7	Què has de fer si encertes el <i>Bottle Flip Challenge</i> ?	Fer un dab.
8	Per a què serveix el forat del tap dels bolígrafs BIC?	Perquè si algú s'empassa el tap no s'ofegui.
9	Quina és la única <i>youtuber</i> noia que fa els seus vídeos en català?	Leopolda Olda.
10	Què és un <i>creeper</i> ?	Una criatura de <i>minecraft</i> que explota quan s'apropa a un jugador.
11	Què és el <i>vallenato</i> ?	Un gènere musical de la costa caribeny colombiana.

PREGUNTA		RESPOSTA
12	Qui ocupa el número 26 a la Pokédex de Pokémon GO?	Raichu.
13	Quina aplicació es basava en vídeos de màxim 6 segons?	Vine.
14	Quin instrument toca la Poppy de la nova pel·lícula <i>Trolls</i> ?	L'ukelele.
15	Com es diu el mag anglès que visita Nova York amb una maleta plena de criatures màgiques?	Newt Scamander.
16	Qui és el millor amic de Finn l'humà?	Jake el gos.
17	Com acaba l'estrofa següent de la cançó de la Jamborinada: "Que passin els anys, que passi la por...?"	"que passi l'amor, també la tardor. Seguiré portant el meu fulard com a bandera i la motxilla plena d'històries secretes".
18	De qui és la frase: "No és més net qui més neteja, sinó qui menys embruta".	Robert Baden-Powell.
19	Com es diu l'institut on es desenvolupa la serie Merlí?	Àngel Guimerà.
20	Com es diu el Cap Scout del Regne Unit que té un programa televisiu d'aventura a la natura?	Bear Grylls.

